

ANTIKOLONIALISTISK RODEBUTIK

På Charlottenborgs nye udstilling med kunst, der handler om oprindelige folks levevilkår i en stadig koloniseret verden, er der nok at diskutere. Men kuratorerne bag vil vist helst have ordet selv

Kunstkritik Bodil Skovgaard Nielsen

Vi er ikke færdige med at tale om statuer på Charlottenborg. Det slår den københavnske kunsthall, der ligger i samme bygninger som det kunstakademi, hvor elever og personale kastede en buste af Frederik V i kanalen, fast i en ny udstilling.

Udstillingen begynder med et videoværk, der krydsklipper billeder af en noget atypisk rytterstatue: en hest, der bremser med hele

kroppen, har på ryggen en mand, der ligner en tegneseriekarikatur af en indianer. Inklusive spyd over skulderen, fletninger og skinddragt. Han hænger med hovedet.

Statuen hedder *The End of the Trail* og blev skabt af amerikaneren James Earle Fraser i 1928. Den var tiltænkt en plads på en klippe med udsigt over Stillehavet. Som et symbol på, at nu var de oprindelige folk for alvor skubbet ud over kanten.

Men i videoen forvandles statuen pludselig: Den bliver til smattende, metastaserende kød i en VR-animation.

Det ser ulækkert ud. Kolonihistorien lever og æder fortsat af de oprindelige folks kroppe, forstår man.

Videoanimering af statuen som kød er en vaskeægte rematerialisering for nu at bruge et ord, som blev så berømt, da tidligere institutleder Katrine Dirkinck-Holmfeld

forklarede, hvad der var sket med busten af Frederik V, da den kom op af Københavns Kanal.

Charlottenborg har åbnet dørene for en gruppeudstilling med samtidskunst skabt af personer fra oprindelige og marginaliserede folkefærd fra den nordlige halvkugle. Og det er en øjenåbner at opleve så vild indiansk, samisk, grønlandsk og inuitisk kunst. Der er rap, stru- →

→ besang, performance, skulptur og meget mere, for udstillingen skelner ikke mellem genrer.

Bag udstillingen står en mærkelig gruppe kaldet New Red Order. Bag navnet gemmer sig de tre newyorkbaserede hovedkræfter Adam Khalil, Zack Khalil og Jackson Polys, de to sidste fra henholdsvis ojbway- og tlingit-stammen. Samtidig beskriver New Red Order sig som en »åben, hemmelig forening med en skiftende og voksende medlemsskare«.

New Red Orders kuratoriske greb er decentring og forstyrrelse: Nok for at spejle, at oprindelige folk til stadighed bliver fordrevet fra deres hjem. Og udstillingen arbejder intersektionelt. Her vil man hellere forene modstandskampene for folk, hvis liv og historie er præget af nybyggerkolonialisme, end fokusere på alt det, der ikke er det samme for en grønlander og en hawaiianer.

Erobrede kroppe

Generelt gøres der en dyd ud af ikke at skelne mellem kunst og aktivisme, og det føles friskt for en blegfed storbydansker som undertegnede, der aldrig er blevet frarøvet mit land – og derfor har haft det privilegium at kunne adskille kunst og politik.

For eksempel kan man se den grønlandske rapper Tarraks musikvideo til sangen *Tupilak* fra 2016, hvor han danser foran statuen af Hans Egede i Nuuk og rapper om, at Grønlands sociale problemer kan spores til det danske overherredømme. I sangen har Tarrak samlet et virkeligt alarmopkald til 112, hvor en dansk redder spørger, om en bevidstløs mand er dansk eller grønlandsk.

I selv samme udstillingsrum bliver Hans Egede klædt af – bogstaveligt talt. Hvad der

ligner den danske missionærs præstekåbe er hængt op på en tørresnor af kunstnerne Hanan Benammar og Uyarakq. Det bliver tydeligt, hvor meget fjollet fitilihut der egentlig skal til for at blæse Egedes kostume op. Et overdimensioneret slips af sælskind hænger også på væggen som en sjov punktering af skrivebordsdanskernes ukuelige tro på, at vores samfundsform for enhver pris skal udbredes. Resultatet er ofte pænt ubrugeligt – som et slips af sælskind.

Julie Edel Hardenberg følger trop med et værk, der også behandler kolonialismen som krop og kostume: En spændetroje i rød og hvid og med både grønlandske og danske flag dingler fra loftet. Værket hedder *Rigsfællesskabspause*. Så kan man tænke sit om, hvor meget fællesskab der er i dét.

Ud over de nordlige egne kommer vi også forbi værker om undertrykkelse, stereotypisering og fordrivelse i Canada, USA, Hawaii, Mexico og Tyskland. Hvor nobelt det end er at ville have alle med, bliver det i New Red Orders hænder efterhånden mere til en rodebutik.

Blandede kolonialvarer

Det sker eksempelvis i et lille lokale, der ligner et formningsprojekt lavet af en elev i 3. klasse. Her skal vi både indføres i New Red Orders egen historie på plancher, som er hængt op på en flerfarvet væg. På den anden væg viser flere plancher og videoskærme Solvognens indianeraktioner i Rebild Bakker i 1970'erne. På endnu en væg hænger uddrag fra et værk om et forestillet grønlandsk militær af Inuk Silis Høg og Asmund Havsteen-Mikkelsen.

Jeg kan med lidt god vilje godt se forbindelserne mellem Solvognens USA-protester, grønlandsk selvstændighedsdiskussion og behovet for at genvinde udtrykket

BALTOPPENLIVE

PROGRAMUDSLIP

27. april
WALK-MAN DON GNU

Halsbrækkende og humoristiske hverdagsstunts i og omkring en fodgængerovergang.

30. april
**THE DANISH GIRL
HOLSTEBRO DANSEKOMPAGNI**
Blockbusteren som danseforestilling af Tim Rushton.

6.-7. maj
**MUSIKFESTIVAL
SHOWCASE SCOTLAND**
Skotske moderne folk & root bands - sækkepipe & electronica!

9. maj
CYRILLE AIMÉE (FR/US)
Jazz med saft og kraft! Verdensanerkendt fransk-amerikansk charme og blød vokal.

15. maj
GHOST-NOTE (US)
Next level funk-fest med musikere fra bl.a. superfusionsbandet Snarky Puppy.

22.-23. maj
ATLAS ILMATILA (FIN)
Nycirkus for børn fra 4 år og deres familie. Et fortryllende univers fra havets bund til galakserne.

BILLETTER
BALTOPPENLIVE.DK
4477 3060 (tor: kl. 10-12)
BALLERUP 5 min. fra S-toget

SE HELE PROGRAMMET PÅ BALTOPPENLIVE.DK

SPISNING FØR FORESTILLINGEN KAN KØBES ONLINE
ARTIST TALK EFTER FORESTILLINGEN - GRATIS

Charlottenborg har åbnet dørene for en gruppeudstilling med samtidskunst skabt af personer fra oprindelige og marginaliserede folkefærd fra den nordlige halvkugle. Det er endt som lidt af en rodebutik. Foto: EFA Project Space/Yann Chashanovski, 2021

Man kunne sige, at New Red Orders lydlige og rumlige overdøven af alle de andre værker skal spejle, at den hvide overmagt stadig har det med at stjæle showet. Hvilket er fuldkommen rigtigt. Men jeg er bare ikke sikker på, at det er særligt spændende at gentage den erfaring uden at manipulere mere med den, end New Red Order gør.

Bulderbasser

En hel væg har gruppen inddraget til at ligne museumssouvenirbutik. Her finder man nøgleringe og colafasker med indianeretiket og New Red Order-logoer som endnu en stikpille til, hvor let man kan gøre folks hellige objekter til plastiskrammel – og tjene penge på det.

»den røde mand« fra kolonialisterne, som New Red Order vil.

Men det er bare vildt uforløsende at ville se Havsteen-Mikkelsen og Høegs fantastiske spydige forslag til rekrutteringsplakater, hvor grønlandere poserer som James Bond, eller detaljerede våbenfantasier som selvmordskajakker og skjulte tanks i isbjerger, men ikke kunne. For værkerne er for småt gengivet og for højt sat op på væggen til, at man rigtig kan se dem.

New Red Order, derimod, fylder meget. De har spredt meget store oppustelige amerikanske symboler gennem rummene, så en stor ørn hænger i en snor fra loftet som et dumt badedyr. En stolt påfugl er blevet en billig poolflyder.

I det sidste udstillingsrum spiller en halvt oprigtig, halvt parodisk rekrutteringsvideo, hvor en skuespiller i bedste Scientology-stil forsøger at overbevise hvide amerikanere om, at de skal gives deres stjålne land tilbage. Værket fylder med plakater, bord og skærm, og lyden er skruet utroligt højt op. Så højt, at jeg ikke rigtig kan koncentrere mig om Carola Grahns kummefryserværk, der står i samme rum.

Men det er jo ikke en rigtig museumsbutik. Det ligner bare generisk popkunst. Man kan *ikke* tage tvetydig del i forbrugismen og støtte organisationens arbejde, som man rent faktisk kunne ved at købe nøgleringe af den smeltede buste af Frederik V. Den slags souvenirs satte en gruppe kunststuderende fra akademiet faktisk til salg i Charlottenborgs butik sidste år.

Værkerne på New Red Order-udstillingen er ikke installeret, så de komplekse historier får plads. Og det er ærgerligt, for modstand kræver samarbejde og samtale på kryds og tværs.

Men med al det plastikhejs og de overdøvende soundtracks virker det snarere, som om de tre hovedkræfter bag New Red Order helst vil buldre og brage selv.

bsn@information.dk

New Red Order Presents: 'One if by Land, Two if by Sea'. Kunsthal Charlottenborg. Til den 7. august 2022

5. marts –
31. juli 2022

SMK

Træd ind i Haegue Yangs forunderlige univers! Første store udstilling i Danmark med den anerkendte sydkoreanske kunstner.

PARK
MUSEER
NE

HAEGUE
YANG
DOUBLE
SOUL

Statens Museum for Kunst
National Gallery of Denmark

DET
OBELSKE
FAMILIEFOND

AUGUSTINUS FONDEN

KOREA
KF
FOUNDATION

BECKETT-FONDEN

SIV BAUMANN

Statens
Kunsthof

GOETHE
INSTITUT

Haegue Yang - Seoul International - Reproduction of the artist's work - Photo: M. Alvarado, 2021. SMK - Open to the public - Charlottenborg - Photo: M. Alvarado, 2021